

Prins Trots van Brabant

[Uw Locatie](#)

[Historiek van het beeld](#)

[vzw Steuncomité de Brabander](#)

[Historiek van het paard](#)

[Dekhengst Orange I is Gugusse](#)

[De stamboom](#)

[Waarom 'De trots' van Brabant](#)

[Langzame teloorgang](#)

[Wederopstanding](#)

[Prins vandaag in Lennik](#)

Prins Trots van Brabant

Uw Locatie

Vanop dit terras van café Relaks hebt u een prachtig zicht op het monumentale bronzen beeld van een Belgisch trekpaard op de Markt van Lennik. Kunstenaar Koenraad Tinel, gekend als tekenaar, beeldhouwer en bronsgieter, ontwierp dit vier meter hoge beeld van Prins, Trots van Brabant. Op 6 september 1992 woonde een massaal opgekomen publiek de inhuldiging van het beeld tijdens een indrukwekkende trekpaardenstoet bij.

In 1992 werd prins ingehuldigd

In 2012 werd de twintigste verjaardag van dat evenement uitbundig gevierd

Historiek van het beeld

Het initiatief voor de oprichting van een monumentaal beeld van een trekpaard als symbool van het agrarische karakter en het rurale erfgoed van het Pajottenland, kwam er in 1986. Toenmalig parlamentslid Daan Vervaeke uit Vlezenbeek kwam op het idee toen hij in Leeuwarden een soortgelijk monument voor de Friese koe had gezien. Als kamerlid voor de VU porde hij de Lennikse VU-afdeling en Geert De Cuyper in het bijzonder aan om met het idee aan de slag te gaan. Al snel werd Koenraad Tinel erbij betrokken.

vzw Steuncomité de Brabander

Met de oprichting van de breed gedragen vzw Steuncomité de Brabander voor Lennik op 2 december 1989 concretiseerde het gehele project zich. Ondanks het lobbywerk vanwege de Galmaardse vertegenwoordigers ten voordele van Vollezele, koos het comité toch voor Lennik als standplaats voor het beeld. Lennik was en is immers kantonhoofdplaats van het Pajottenland. De twee volgende jaren zocht het Steuncomité naar de nodige fondsen via sponsoring en allerlei acties, zoals de prinspenningen.

Ook de Gemeente Lennik, met toenmalig burgemeester Etienne Van Vaerenbergh, zorgde voor de nodige steun. In juli 1990 kon Koenraad Tinel met de realisatie van het bronzen beeld beginnen. Initiatiefnemer Daan Vervaeke, voorvechter van het behoud van het groene, landelijke en Vlaamse karakter van de Rand, heeft de oprichting van Prins niet meer mogen meemaken. Hij stierf op veel te jonge leeftijd op 3 april 1990.

Prins Trots van Brabant

Historiek van het paard

Het beeld Prins, trots van Brabant stelt Orange I voor, de legendarische stamvader van vrijwel alle stamboektrekpaarden die in het zogenaamde studboek van de Koninklijke Maatschappij 'Het Belgisch Trekpaard' zijn opgenomen. Die in 1886 opgerichte maatschappij houdt in dat studboek de afstamming van het Belgische trekpaardenras bij.

Zo is Orange I ook de vader van de hengst Brillant, waarmee het succesverhaal van de stoeterij Harras de Vollezele van Remi Van Der Schueren begon. Brillant won in 1878 op de wereldtentoonstelling van Parijs de eerste prijs in de internationale paardententoonstelling. Later volgden nog meer internationale prijzen. Vollezele stond sindsdien als 'peerdendorp' gekend, met maar liefst vier succesvolle stoeterijen van Belgische trekpaarden.

Dekhengst Orange I is Gugusse

Orange I had een bewogen leven als dekhengst achter de rug toen hij in 1885 op de hoge leeftijd van 21 jaar in de bekende fokkerij Le Fosteau (Henegouwen) van Jules Hazard stierf. Die stoeterijhouder begon met maar liefst 17 dochters van Orange I verder te kweken. Hij gaf de naam Orange I aan het Belgisch trekpaard dat hij in Noord-Frankrijk had gekocht toen het nog als Gugusse gekend stond. Die naam was afgeleid van de voornaam van zijn voormalige eigenaar, Auguste Oreins uit Montignies-lez-Lens (Henegouwen).

Die trok met Gugusse de naburige dorpen rond om de merries te laten dekken voor een vergoeding van 10 frank (iets meer dan 40 euro). Auguste en zijn geweldig paard waren graag geziene gasten bij de boeren van de streek. Maar toen Auguste te horen kreeg dat Gugusse, toen 10 jaar oud, niet meer als dekhengst door de keuringscommissie zou worden goedgekeurd, zag hij zijn broodwinning in gevaar. Hij verkocht Gugusse in alle stilte voor de prijs van 1100 frank en een karlading stro aan een paardenhandelaar. Hij raakte daarna echter snel aan de drank uit verdriet voor het verlies van Gugusse en stierf op 55-jarige leeftijd.

Orange I

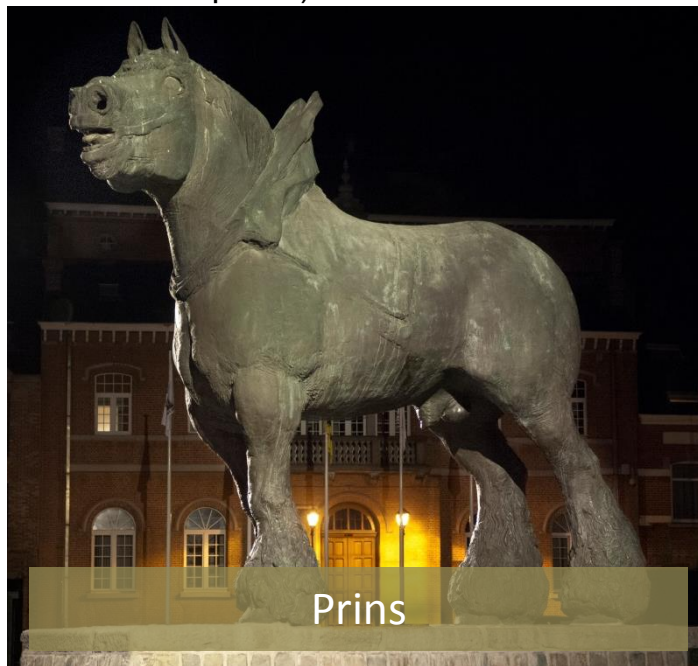

Gugusse

Prins Trots van Brabant

De stamboom

Maar hoe komt het beeld van Gugusse-Orange I op de Markt dan aan de naam Prins, Trots van Brabant? Auguste Oreins had Gugusse, Orange I, gekocht als jonge hengst van 2,5 jaar in de Denderstreek. Gugusse was in Grimminge bij Geraardsbergen geboren onder de naam Prins in de hoeve van François Van der Eycken. Prins was een afstammeling van den Oude Dikke van Wynhuyze, een beroemde hengst van het ras Vlaams trekpaard, een van de stamlijnen waaruit het Belgische trekpaard ontstaan is (naast de rassen Ardens trekpaard en het Brabants trekpaard).

Waarom 'De trots' van Brabant

Het beeld van Prins in Lennik herinnert aan het belang van het Belgisch trekpaard voor de landbouw in onze streken voordat tractoren hun werk overnamen.

Het agrarische Pajottenland was een van de voornaamste fokgebieden in de gloriejaren tussen 1875 en 1925 van dit robuuste paardenras. Vaak hoort men dan

ook het Belgisch trekpaard ook wel eens Brabants boerenpaard of kortweg Brabander genoemd worden.

Hoewel vooral Vollezele bekend stond als 'peerdendorp' met vier grote fokkerijen waar vele prijspaarden gekweekt werden, bestonden er ook in Lennik (kleinere) fokkerijen met enkele bekende kampioenen. Zo had men in Sint-Martens-Lennik het nu verdwenen Hof te Alsingen (stal Vermoesen) met de beroemde goudbruine hengst Lauréat de Lennick, geboren in 1910. In datzelfde jaar werd ook de hengst Alfred de Bree-Eyck in de fokkerij Carlier in Sint-Kwintens-Lennik geboren. Die hengst maakte vooral in de Verenigde Staten furore. Ook de kampioen Bourgogne de Saint-Martin, zoon van Lauréat, werd in de stal Carlier geboren (1914).

De faam van het Belgische trekpaard ging al snel de grenzen over. De wereldwijde vraag in die periode naar trekkracht in de landbouw, de ontluikende industrie, de havens en het transport zorgde voor een enorme uitvoer van Belgische trekpaarden, vooral vanuit het Pajottenland. Kort voor de Eerste Wereldoorlog bedroeg de jaarlijkse Belgische export zowat 35.000 trekpaarden, vooral naar onze buurlanden, maar ook naar Groot-Brittannië, de Verenigde Staten, Canada, Zweden, Rusland en Italië.

Langzame teloorgang

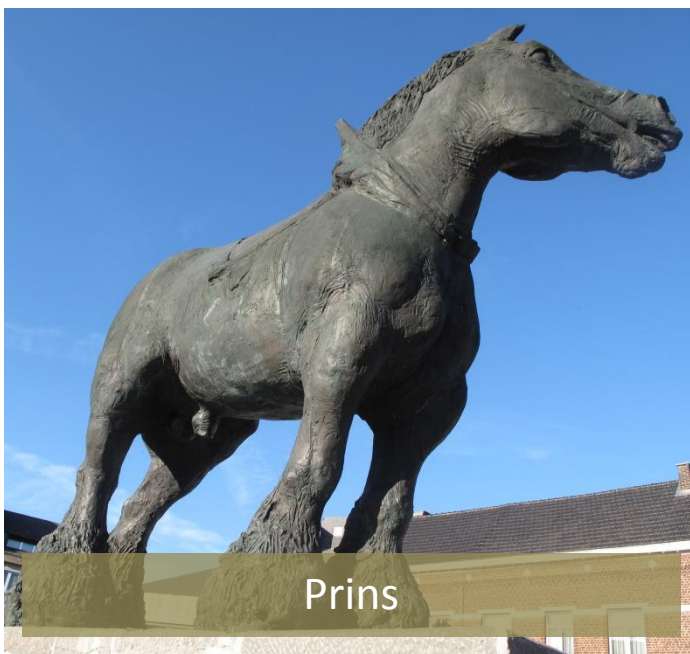
De sterke mechanisering van de landbouw en de uitbouw van industriemachines zetten na de Tweede Wereldoorlog het trekpaard buitenspel en de teloorgang zette zich snel in. Terwijl er in 1950 nog ongeveer 200.000 trekpaarden in België werden geteld, bleven rond de eeuwwisseling er nog minder dan 6.000 van over.

Prins Trots van Brabant

Wederopstanding

Gelukkig kan het Belgisch trekpaard de laatste jaren op een vernieuwde belangstelling rekenen onder de impuls van enkele gespecialiseerde fokkerijen, de Koninklijke Maatschappij 'Het Belgisch Trekpaard' en de Vereniging voor het Bevorderen van het Belgisch Trekpaard.

In het Pajottenland zetten momenteel de stoeterijen Baljuwhuis (Gaasbeek) en Steenhout (Vollezele) zich in voor het behoud van deze prachtige dieren als levend erfgoed. Zo vinden op het domein van het kasteel van Steenhout jaarlijks internationale menwedstrijden met trekpaarden plaats. In Vollezele, ooit de bakermat van het Belgisch trekpaard, kan je elke zondagnamiddag in het oud-gemeentehuis het Museum van het Belgisch trekpaard bezoeken.

Prins

Prins vandaag in Lennik

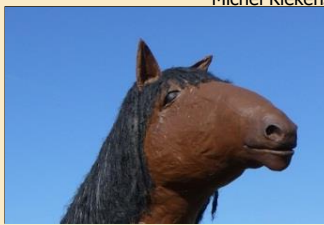
De afgelopen 20 jaar is Prins deel gaan uitmaken van het culturele leven in Lennik. Prins heeft voor verscheidene verenigingen als inspiratie gediend om activiteiten op poten te zetten, Prins als logo te gebruiken voor hun vereniging of activiteit. Prins is reeds een aantal maal gekleed, verwarmd met sjaals en andere kledingstukken, geherconstrueerd door kunstenaars en tentoongesteld op verscheidene plaatsen in Lennik, hieronder zijn een aantal voorbeelden verzameld.

Michel Kiekens

Hilde Lippens

Goedele Van Laer

Annie De Decker

Lenniks archief

Marie-Christine Cobbaert

Home Zonnestraal

Technische ploeg gemeente Lennik

Bronnen:

- Paul De Brauwer, *Het Belgisch trekpaard, een levend monument, Lannoo, 2004.*
- Robert Piessens, *Geschiedenis van het trekpaard in Vlaanderen en in het Pajottenland, in: Bijdragen tot de Geschiedenis van Lennik, vierde reeks, Andreas Masiuskring, 1992, pp. 173-186.*
- www.trekpaard.be (officiële site van de Koninklijke Maatschappij 'Het Belgisch trekpaard')
- Persoonlijk archief Geert De Cuyper